

Бог не любіць самотных

Нядаўна ў гутарцы з матушкай Валянцінай Рэзановіч закрулі далікатную тэму чалавечых пачуццяў. З пэўнай доляй суму канстатавалі, што многія пачуцці абясцэньваюцца, а самае крыўднае, што людзі развучыліся радавацца. Развучыліся шчыра, адкрыта, бескарысліва дзяліцца шчасцем і дзяліць радасць сваіх блізкіх і родных. Іншы раз даходзіць да абсурду: баючыся сурокаў, пра маючае адбыцця вяселле расказваюць у апошні момант, а некаторыя маладыя таты і мамы баяцца паказаць нованароджанае дзіцятка бабулям і дзядулям, каб не ўрачы яго. І здаецца, чаго баяцца сапраўднаму хрысціянину, які шчыра верыць у заступніцтва Госпада? Ды, мусіць, слабая вера, калі забабоны яе перамагаюць.

Калісьці вяселлі гулялі ўсёй вёскай, адну на ўсіх шклянку або чарку пускалі па кругу. Яды і пітва на сталае было мінімальна, затое жартаў, песень, радасці аж праз край! А што сёння? Паспачуваць і пашкадаваць у гадзіну смутку многія могуць, таму радня збіраецца ўся разам пераважна на пахаванне ды на хаўтуры (памінкі), а каб адгуляць разам якое свята, пра тое і гаворкі не вядуць. Жыццё не бядней сталі. Хіба што скупейшыя парабіліся, больш меркантильныя, да таго ж яшчэ і ад чужой думкі, і чужых густаў дужа залежныя. Адсюль і страх выглядаць горш за іншых. Крытэрыем чалавечых вартасцей часта выступае рахунак у банку. Або наадварот, пусціўшы ў душу грэх зайздрасці і хцівасці, з цяжкасцю перажываюць некаторыя чужы поспех і чужое шчасце?

Пагадзіцеся, дзеля таго, каб прыемна і цікава правесці час у акружэнні блізкіх і родных людзей, не патрэбны вялікія расходы. Іншая справа, што людзі не адчуваюць душэўнай

патрэбы ў такіх стасунках. І віной таму ізноў жа бязмежная самота, што напайняе няўстойлівую псіхіку чалавека, які не ўмее радавацца, затое можа зайздросціць.

У пераліку сямі смертных грахоў апошні – самота. Прападобны Серафім Сароўскі казаў: “Няма большага граху, нічога горшага і згубнага як дух смутку”. Чалавека апаноўваюць безвыходнасць і абьякавасць, нішто не радуе. У такім стане ён сапраўды не хоча нікога бачыць. А прычынай можа быць звычайная лягота ды імкненне ўвесь час апраўдвацца за сваю бяздзейнасць. Для працаголікаў і асабліва “рэўнасных” хрысціян небяспека самоты пагражае наадварот ад ператомленасці. Карацей, ва ўсім трэба знаць меру.

Багатая фальклорная спадчына нашых пращчураў – пацвярджэнне таго, як умелі радавацца жыццю, адпачываць ад працы, з аптымізмам і натхненнем рабіць не самую прыемную, нудную

работу. Кожная пара года, кожны сезонна-вытворчы перыяд мелі адпаведныя абрады, звычаі, павер'і, песеннае суправаджэнне. І з нагоды першага выгану ў поле жывёлы (абрадавае свята пастухоў на Юр'е), і падчас збору ўраджаю ("Зажынкі"). Спявалі жанкі, калі пралі кудзелю, ткалі кросны. Наш зямляк Арсень Ліс прысвяціў каляндарна-абрадавым песням свае многія манаграфіі і зборнікі. Паглядзіце іх, пагартайце, паслухайце: колькі ў іх святла і станоўчых эмоцый!

Неяк мая добрая знаёмая паскардзілася, што бацька ейны дужа працавіты быў, з-за работы на адказнай пасадзе света белага не бачыў. А галоўны ўспамін за ўсё жыццё ў жанчыны – гэта тое, як яна са сваім таткам на вяселлі аднойчы танцавала. "Разумееш, - кажа мая суразмоўца са слязамі на вачах, - за ўсё доўгае жыццё самы яркі ўспамін, як мы танцуем!" І тады мне падумалася, што матэрыяльна забяспечыць сям'ю і дзяцей хоць і важна, ды ўсё ж не самае галоўнае. Ці не важней навучыць іх радавацца жыццю, каб мець матывацыю для працы і каб работа прыносіла не толькі грошы, а і задавальненне ад самага працэсу дзейнасці або творчасці. У такога чалавека, як мне здаецца, будзе выпрацаваны імунітэт супраць беспадстаўнай самоты. А вы як думаеце?

Ала КЛЕМЯНОК.